

лото си съ наслада, чуло се че нѣшо праснало въ тѣлото ѝ, послѣ бр - рр - уу; всички колелета се развѣртѣли и музиката внезапно прѣстанала.

Императорътъ скочилъ отъ леглото и изпратилъ да повикатъ придворния лѣкаръ, но послѣдніятъ не можалъ нищо да помогне. Слѣдъ туй повикали единъ часовникъ, който, наистина, слѣдъ много говорене и дълго опитване, сполучилъ да поправи птичката; ала той заржчалъ да я пазятъ добрѣ, защото зѣбите били изедени, а нови да се турятъ не могло.

Каква скърбъ! Само веднѣжъ въ годината можели да нагласятъ изкуствената птичка да пѣе и това било даже много. Но, при всѣко тѣржествено събрание, оберславейчарътъ дѣржалъ рѣчъ, пълна съ неразбираеми слова, съ която обяснявалъ, че пѣсенъта е по-съвѣршена отъ други пѣти, и слѣдъ подобно тѣржество, пѣсенъта ставала за всички по-съвѣршена отъ други пѣти.

Тѣй изтекли цѣли пять години, когато цѣлата страна се потопила въ дѣлбока скърбъ. Китайците обичали много своя императоръ, но той се разболѣлъ и се говорѣло че ще умре. Даже били вече избрали новъ императоръ и цѣлиятъ народъ билъ събранъ на градската площадь. Попитали адютанта за здравето на стария императоръ.

— „Пюхъ!“ отговорилъ той като поклатилъ глава.

Императорътъ лежалъ бледенъ и студенъ въ своето великолѣпно легло. Всички придворни мислѣли, че е вече умрѣлъ; и всички бѣрзали да поздравятъ новия императоръ.

Слугите разнесли новината навредъ, а служителите използвали случая да почерпятъ и събрани съ сами по единъ чай. Навредъ, по коридорите и залите постлали черги, за да не се дига шумъ; цѣлиятъ палатъ билъ тѣженъ и мѣлчеливъ! Но стариятъ императоръ не билъ умрѣлъ; той само неподвижно лежалъ бледенъ и студенъ въ своето голѣмо легло, украсено съ кадифени пердета и златни рѣспи; единъ прозорецъ билъ отворенъ и прѣзъ него мѣсечината огрѣвала царя и покровителствуваната птичка.

Клетиятъ императоръ едва могълъ да диша; нѣщо тѣй го притискало, щото му се струвало, като че нѣкой гази по грѣдитѣ му; той отворилъ очи и видѣлъ че Смѣртъта си турила на своята глава неговата златна корона, и че въ едната си рѣка дѣржи сабя, а въ другата неговото скѫпоцѣнно знаме.¹⁾ А наоколо по драперийните той видѣлъ да се подаватъ едни особни глави, нѣкои отъ които изглеждали грозни и отвратителни, а други приятни и усмихнати. Това били добритѣ и лоши дѣла на императора, които дошли да присѫтствуваатъ на послѣдния му часъ.

„Спомнявашъ ли си за това?... шепнѣли една слѣдъ друга всички. Спомнявашъ ли си за онова?“

И тѣ му разказали толкова много нѣща, че студенъ потъ избилъ по челото му.

„Туй нѣщо не ми е било извѣстно, рекълъ съ вѣздишка императоръ. Музика, музика! Нека забиятъ голѣмия китайски барабанъ, за да не чувамъ нищо!“

Но главитѣ продѣлжавали да говорятъ, а Смѣртъта климала удобително глава за всичко, което тѣ казвали.

„Музика, дайте тукъ музика! повторилъ императоръ. Ти, малка златна птичка, попѣй ми сега! Азъ ти подарихъ толкова злато и дияманти! Азъ даже окачихъ на шията ти моя чехълъ. Защо не пѣешъ?“

Ала птичката мѣлчала. Нѣмало кой да я нагласи, а безъ тая помощъ тя нѣмала гласъ.

И Смѣртъта продѣлжавала да гледа устремено къмъ императора съ своите хлѣтнали очи впадини. И наоколо било тишина, грозна и мѣчителна тишина.

Изведнѣжъ близо до прозореца се зачула чудна пѣсенъ: това билъ малкиятъ горски славей, които кацаналъ наблизо на едно клонче и запѣлъ. Той се научилъ за болестъта на императора и дошълъ да му даде надежда и утѣха. И докато пѣлъ, видѣнието започнали едно — по-едно да се изгубватъ, кръвта на императора започнала да се обрѣща се по-бѣрже и по-бѣрже низъ жилитѣ му, и даже Смѣртъта се заслушала и проговорила: „Пѣй, славейче, пѣй!“.

¹⁾ Гледай картичката на отвѣдната страница.